

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Вищий державний навчальний заклад України
«УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ»

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ
УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ
МЕДИЧНИХ КАДРІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

МАТЕРІАЛИ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

Полтава – 2015

УДК 378.001.1

Друкується за рішенням
Вченої ради ВДНЗУ «УМСА»
від 20 червня 2014 р., протокол №12

Конференція внесена до плану проведення міжнародних, всеукраїнських конгресів, форумів, науково-практичних конференцій та семінарів молодих учених і студентів Міністерства освіти і науки України на 2015 рік (№ 282).

Редакційна колегія:

проф. Ждан В.М.	– ректор академії, головний редактор
проф. Бобирьов В.М.	– перший проректор з науково-педагогічної роботи, відповідальний редактор
проф. Білаш С.М.	– начальник навчального відділу
доц. Лещенко Т.О.	– зав. кафедри українознавства та гуманітарної підготовки
доц. Беляєва О.М.	– зав. кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією
доц. Карпенко О.О.	– доцент кафедри дитячої терапевтичної стоматології з профілактикою стоматологічних захворювань
доц. Саргош О.Д.	– доцент кафедри гігієни, екології та охорони праці в галузі
доц. Свінцицька Н.Л.	– доцент кафедри анатомії людини
доц. Чорна І.О.	– доцент кафедри загальної хірургії з доглядом за хворими
доц. Ярмола Т.І.	– доцент кафедри внутрішньої медицини № 2 з професійними хворобами
Нетудихата О.М.	– зав. навчально-методичного кабінету

організувати спеціалізовані відділення в структурі психіатричних лікарень, перш за все реабілітаційні для реконвалесцентів і відділення для психохроніків, які з різних причин не можуть бути виписані чи переведені;

6) прирівняти психотерапевтів і медичних психологів за умовами роботи та заробітної платні до психіатрів;

7) заборонити парамедичну практику в лікувально-профілактичних закладах; розробити і впровадити в діяльність юридично-правові засади відповідальності осіб, які займаються подібними практиками, за нанесення хворим моральної, психічної та матеріальної шкоди.

Організаційно має бути прийнято, що психотерапевти і медичні психологи працюють у лікувально-профілактичних закладах і підпорядковуються адміністраціям відповідних закладів. У науково-методичному та організаційному відношенні психотерапевти, соціальні психіатри і медичні психологи підпорядковуються відповідному головному спеціалісту департаменту охорони здоров'я.

Вважаємо, що для ефективного розвитку і функціонування соціальної психіатрії, психотерапії та медичної психології необхідне базисне розуміння того, що психотерапія – це система впливу на хворого, який опосередковується через психічну сферу.

Така концептуальна основа зумовлює обсяг методологічних підходів, структурно-організаційні форми та спрямування розвитку психотерапії, які мають інтердисциплінарний характер і використовують медико-біологічні, психологічні, дидактичні та соціологічні підходи.

Список використаної літератури

1. Михайлов Б. В. Социальная психиатрия, психотерапия и медицинская психология в Украине / Б. В. Михайлов, А. И. Сердюк // Український медичний альманах. — Луганськ, 2000. — Т. 3. — № 2 (додаток). — С. 103 — 106.
2. Юрьева Л. Н. Динамика распространения психических и поведенческих расстройств в мире и в Украине / Л. Н. Юрьева // Медичні дослідження. — Харків, 2001. — Т. 1, вип. 1. — С. 32 — 33.
3. Марута Н. А. Невротические депрессии (клиника, патогенез, диагностика и лечение) : монография / Н. А. Марута, В. В. Мороз. — Харьков : Арис, 2002. — 144 с.
4. Михайлов Б. В. Стратегічні шляхи розвитку психотерапії та медичної психології в Україні / Б. В. Михайлов, Н. А. Марута, С. І. Табачников [та ін.] / Український медичний альманах. — 2004. — Т. 7, № 4 (додаток). — С. 99 — 102.

ЛАТИНСЬКА ТЕРМІНОЛОГІЯ В СТОМАТОЛОГІЇ

Скрипнікова Т. П., Богашова Л. Я.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Стаття присвячена питанню використання латинської мови в професійному мовленні лікаря. Автори переконливо доводять, що латина слугує не лише одним із віками перевірених засобів уникнення ятрогеній, а й показником термінологічної, соціумної і загальної культури лікаря.

Ключові слова: термінологія, стоматологія, латинська мова, діагноз, хвороба.

Неможливо знайти таку галузь науки, культури, техніки, господарства, де більшою чи меншою мірою не траплялися б латинські та давньогрецькі слова або словотвірні елементи. Це явище пояснюється багатовіковим впливом античності на культуру і науку нових народів. Латинська мова після завоювання Римської імперії втратила свою розмовну функцію, але її вивчали в школах і вона залишилася засобом спілкування вчених. Латинську високорозвинену літературну мову використовували вчені та політичні діячі протягом багатьох віків як міжнародну мову. Під впливом латинської мови розвивалися різні мови світу. Власне, кожна сучасна європейська мова якоюсь мірою засвоїла латинські слова. В українській мові знаходимо їх у складі суспільно-політичної лексики, в науковій і технічній, юридичній і шкільній, у лексиці різних галузей мистецтва.

Щодо медичної термінології, то вона й донині в усьому світі латинська (міжнародна) [1].

У медичній академії теоретичні дисципліни викладаються студентам на 1-2 курсах, зокрема курс латинської мови студенти вивчають на першому курсі, саме в цей час закладається термінологічне підґрунтя майбутнього лікаря. Передбачається, що подальше поглиблене вивчення латинських термінів здійснюватиметься на старших курсах при вивченні клінічних дисциплін, хвороб різних органів і тканин: у діагностиці, обстеженні, встановленні діагнозу, призначенні лікування.

Те, що дізнається студент-медик третього курсу в пропедевтичній клініці на клінічній лекції з розбором хворого, те, що він побачить і почує на практичних заняттях на старших курсах, і те, що він прочитає в підручниках, — усе це наповнене новими для нього поняттями, визначеннями і назвами. Це будуть назви хвороб, галузей медичної науки, симптомів, синдромів, функціональних реакцій, рефлексів, морфологічних порушень, методів досліджень, тобто всі риси, якими малюється у свідомості лікаря історія хвороби даного хворого на клінічному розборі та на практичних заняттях у клініці [2].

Соціально-економічні зміни, що відбулися за останні роки на території колишнього Радянського Союзу, сприяли відкриттю кордонів, проведенню виставок і семінарів за участю зарубіжних фірм, широким обміну інформацією, появі на українському ринку зарубіжних засобів для знеболювання і ліку-

вання хвороб, спеціального інструментарію й обладнання в розпорядженні стоматологів різних профілів [3]. Це призвело до спрощення призначення медикаментозних препаратів без виписування рецептів, при цьому лікарі не враховують не тільки способи виписування рецептів із використанням латинської мови, а й майже повністю ігнорують латинську термінологію, яка застосовується в алгоритмі обстеження хворих: скарги (conquestio), спогад про життя (anamnesis vitae), спогад про хворобу (anamnesis morbi), стан об'єкта, тобто органа (status objectivus).

Що ж до обстеження хворого, то іноді доводиться робити дослідження терміново, невідкладно, тобто, „cito”, але цього слова зазвичай ні студенти, ні лікарі-інтерни не знають.

На жаль, навіть серед лікарів застосовується безглузде словосполучення: „загальний наркоз”. Наркоз не може бути ні загальним, ні, тим більше, місцевим, оскільки передусім передбачає виключення свідомості, з грецької „narke” – оціпенілість.

Операція видалення зуба – це справді оперативне втручання в тканини організму, і вона має свої особливості, що дозволяє виховувати серйозне ставлення до цього оперативного втручання. Тому з термінології мають бути видалені такі слова як „зараз вирвемо зуб”, оскільки „extractio” – це виривання, висмикування зуба.

Лікареві не можна забувати, що хворий – завжди особистість, що він найчастіше грамотна людина, а, враховуючи сучасні засоби масової інформації, найчастіше вже багато чого знає про свою хворобу, а якщо не знає, то дуже хоче знати. І тому необхідно, за можливості, повідомити хворому про спеціальні методи обстеження, а залежно від їхніх результатів – про встановлений діагноз захворювання і спосіб його лікування, в низці випадків діагноз слід писати тільки латиною.

Лікарі часто не пам'ятають латинської назви хвороби, забули, що терапія – це в перекладі з латинської «лікування», і тому часто можна чути таку тавтологію: „терапевтичне лікування”, „фізіотерапевтичне лікування”, тобто „лікувальне лікування” і т.п.

Іноді при обговоренні з колегами результатів обстеження і діагнозу може бути таке становище, що немає необхідності вголос говорити про діагноз, ось тут і доречно застосувати латинську термінологію, особливо якщо діагноз захворювання належить до специфічних, злоякісних чи деяких інших.

Таким чином, користуючись клінічними латинськими термінами, виробляючи культуру мовлення біля крісла хворого чи біля ліжка, лікар мусить завжди усвідомлювати, що перед ним не безликий і неграмотний хворий, а людина, якій він має забезпечити полегшення всіма можливими способами і захистити її від іноді невиліковної душевної травми, яка може бути завдана необережно використаним медичним терміном.

Список використаної літератури

1. Беляєва О. М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології : [навч. посібник для студ. вищ. навч. закл.] / О. М. Беляєва, І. М. Сологор. — К. : Медицина, 2011. — 256 с.
2. Смольська А. Ю. Латинська мова і основи медичної термінології / Л. Ю. Смольська, О. Г. Киселева. — К. : Медицина, 2008. — 360 с.
3. Рузин Г. П. Деонтологические аспекты в практике хирурга-стоматолога / Г. П. Рузин — Харьков, 2011. — 138 с.

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ТЕМИ «ТЕЛЕРЕНТГЕНОГРАФІЯ ГОЛОВИ»

Смаглюк Л.В., Білоус А.М., Нестеренко О.М., Яценко О.І.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Висвітлено питання вдосконалення методики навчання ортодонції. Показано, що широкі перспективи має технологія візуалізації тем із предмета. У рамках цієї технології співробітниками кафедри розроблений атлас-альбом для самопідготовки студентів до заняття з теми «Телерентгенографія голови».

Ключові слова: візуалізація, атлас-альбом, телерентгенографія голови.

Серед пріоритетних напрямів державної політики розвитку системи освіти – висока якість підготовки фахівців, на яких є попит на вітчизняному і міжнародному ринках праці. У ході створення, освоєння і поширення інновацій у сфері освіти формується безперервне зростання потоку наукової інформації, що спонукає до пошуку нових, ефективніших технологій, способів і засобів навчання. Процес навчання – це не автоматичне завантаження необхідної інформації студентом, а складний фізіологічний процес, який потребує напруженої розумової діяльності студента. Для виконання головного завдання вищого медичного навчального закладу – здобуття студентами якісних знань і вмінь – необхідно поєднувати різні методи і форми навчання, використовувати традиційні й інноваційні методи та підходи до проведення занять і забезпечення обов'язкової самостійної роботи та підготовки студентів.

Процес навчання становить собою взаємодію викладача, студента і засобів навчання. Можливості сучасних засобів навчання та інформаційних технологій дозволяють покласти на засоби навчання певну функцію помічника викладача і частину функцій студента, прийнятих у класичній формі навчання.